

Không gian sáng tạo khởi nghiệp trong trường đại học: MÔ HÌNH BKHUP

Trần Văn Bình

Viện Kinh tế và Quản lý, Trường Đại học Bách khoa Hà Nội

Không chỉ đơn thuần cung cấp nơi làm việc, “không gian làm việc chung” còn là sân chơi, địa điểm giao lưu, trung tâm đào tạo; ở mức cao hơn là “sàn gọi vốn” cho các bạn trẻ đam mê khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Trong tương lai, những không gian này sẽ dần phát triển thành mô hình thu nhỏ của một hệ sinh thái khởi nghiệp hoàn thiện, chứa đựng đầy đủ các điều kiện cần thiết để hỗ trợ các nhóm khởi nghiệp có năng lực cất cánh vươn xa. Bài viết giới thiệu đôi nét về không gian sáng tạo khởi nghiệp trong trường đại học BKHUP - một mô hình cần được nghiên cứu nhân rộng trong thời gian tới, nhất là đối với các trường đại học khối kỹ thuật.

Đôi nét về mô hình không gian làm việc chung

Năm 1976, Công ty Apple Computer Inc, tiền thân của Apple - Tập đoàn công nghệ máy tính lớn nhất thế giới đã được thành lập trong ga-ra ô tô của một trong những thành viên sáng lập của Tập đoàn. Google - công ty công nghệ đa phương tiện lớn nhất thế giới cũng được gây dựng tại ga-ra của gia đình Phó Chủ tịch Google. Nhiều thương hiệu hàng đầu thế giới khác như Amazon, HP hay Walt Disney... cũng bắt đầu khởi nghiệp từ những ga-ra gia đình. Những câu chuyện này phần nào phản ánh khó khăn ban đầu của hầu hết các nhóm khởi nghiệp trong việc tìm kiếm một không gian làm việc. Với những người trẻ tuổi, chỉ cần một ý tưởng và vài ba chiếc máy tính là đã có thể bắt đầu khởi nghiệp, tuy nhiên chi phí để thuê được một chỗ làm việc thông thường lại trở thành một gánh nặng.

Không gian làm việc chung (co-working space) là nơi tất cả mọi người, các cá nhân và các doanh

nh nghiệp sẽ cùng chia sẻ một không gian làm việc, cùng sử dụng tất cả tiện ích và thiết bị văn phòng hiện đại. Ra đời tại Berlin (Đức) năm 1995 với mô hình C-base, đến nay mô hình không gian làm việc chung đã trải qua 13 cột mốc phát triển [1] với hàng nghìn địa điểm được triển khai dưới nhiều hình thức khác nhau trên tất cả các châu lục [2]. Theo yêu cầu của quá trình phát triển, co-working không chỉ đơn thuần là một “không gian làm việc chung”, mà 79% trong số đó đã được trang bị thêm những tính năng vượt trội. Ngày càng nhiều không gian co-working được xây dựng dưới hình thức vườn ươm khởi nghiệp (incubator) và tăng tốc khởi nghiệp (accelerator).

BKHUP - Không gian sáng tạo, ươm mầm khởi nghiệp trong trường đại học

Theo mô hình nêu trên, ngày 29/12/2016, Không gian sáng tạo khởi nghiệp BKHUP được thành lập dưới sự hợp tác giữa BK-Holdings (Hệ thống doanh nghiệp của Trường Đại học Bách khoa Hà Nội) và Công ty Cổ phần phát triển Up (Up Coworking Space), với

mục tiêu trở thành tâm điểm thu hút các nhóm nghiên cứu trẻ, nhà sáng chế và nhà đầu tư, các tổ chức cũng như các doanh nghiệp đến làm việc, gặp gỡ và hợp tác cùng nhau xây dựng và phát triển các ý tưởng sáng tạo. Điều này giúp cho BKHUP trở thành một hệ sinh thái hoàn hảo, là môi trường phát triển cho các doanh nghiệp công nghệ trẻ khởi nghiệp.

BKHUP rộng 1.300 m² với 12 phòng họp, hội thảo, khu làm việc chung và khu nghỉ ngơi hiện đại, hoạt động 24/7, đáp ứng tốt các điều kiện cho việc nghiên cứu, sáng tạo. Không gian được thiết kế theo lối mở, đơn giản từ ngôn ngữ kiến trúc đến vật liệu hoàn thiện, lấy con người làm trung tâm. BKHUP cung cấp nhiều dịch vụ chỗ ngồi làm việc cố định/linh hoạt kèm theo các tiện ích văn phòng như:

Văn phòng riêng (private office): là dịch vụ cho thuê văn phòng riêng tại BKHUP, diện tích 1 văn phòng riêng từ 12-24 m², yên tĩnh và riêng biệt. Văn phòng có lắp khóa riêng, được gắn logo, tên

Không gian sáng tạo khởi nghiệp BKHUP.

công ty cho mỗi phòng, có thể tiếp khách trong văn phòng. Ngoài ra, khi sử dụng private office còn được hưởng tất cả các dịch vụ chung tại BKHUP như phòng họp, sử dụng chung lễ tân, các máy văn phòng (máy in, điện thoại...), trà và café miễn phí...

Chỗ ngồi cố định (fix seat): khi sử dụng chỗ ngồi cố định, thành viên sở hữu một bàn làm việc riêng, có đầy đủ các tiện nghi như: bàn, ghế, ổ cắm, mạng internet (không dây và có dây), được sử dụng các tiện ích chung của không gian làm việc.

Gói thành viên tháng: là gói chỗ ngồi trong không gian làm việc chung mở rộng. Chỗ ngồi không cố định, do đó phù hợp cho những người làm việc tự do với công cụ chủ yếu trên laptop, được sử dụng các tiện ích chung của BKHUP.

Chỗ ngồi linh hoạt (flexible seat): thành viên được chọn lựa 3 ngày làm việc tại BKHUP/tháng,

được quyền sử dụng dịch vụ chung của BKHUP. Dịch vụ này phù hợp với những người muốn trải nghiệm không gian làm việc chung, một số người đi công tác cần phải có chỗ ngồi làm việc tại Hà Nội.

Tổ chức sự kiện tại BKHUP: BKHUP có không gian riêng biệt cho việc tổ chức các sự kiện với sức chứa 250 người. Gói dịch vụ ưu tiên cho các sự kiện liên quan đến khởi nghiệp, hoặc sự kiện do BK-Holdings và Trường Đại học Bách khoa Hà Nội chủ trì, ưu tiên những sự kiện liên quan tới hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo.

Khách hàng chính của BKHUP là các nhóm khởi nghiệp, các nhà đầu tư, các đối tác, tổ chức doanh nghiệp, những người làm việc tự do... có đam mê, hứng thú với công nghệ, muốn thỏa sức sáng tạo, họ có thể hợp tác phát triển, thương mại hóa các sản phẩm của Trường Đại học Bách khoa Hà Nội. Các khách hàng tại BKHUP tương

đối trẻ, phổ biến trong khoảng 18-35 tuổi. Mỗi ngày, BKHUP có từ 80-150 thành viên. BKHUP đang hướng tới mô hình thu nhỏ của một hệ sinh thái khởi nghiệp hoàn thiện, đủ điều kiện cần thiết để hỗ trợ các nhóm khởi nghiệp có năng lực cất cánh vươn xa [3]. Hiện tại, nơi đây đang là không gian chung cho 15 nhóm khởi nghiệp hoạt động, trong đó có nhiều nhóm khởi nghiệp đã đoạt những giải cao tại các cuộc thi khởi nghiệp trên toàn quốc, tiêu biểu như:

Nhóm khởi nghiệp Mubahi về mũ bảo hiểm thông minh: đã đoạt Giải quán quân Cuộc thi “Khởi nghiệp cùng Kawai 2017”¹. Xuất phát từ đam mê cá nhân với các sản phẩm thông minh, nhóm khởi nghiệp Mubahi đã phát triển thiết bị có tên Savy Helmet’s Assistant, cho phép người dùng nghe gọi điện thoại, đọc tin nhắn hand-free khi đang đi đường, đặc biệt là giúp phát hiện sớm các trường hợp tai nạn giao thông để cảnh báo cho người thân.

Nhóm khởi nghiệp ETADY về ứng dụng mạng xã hội giao thông: sản phẩm này được đánh giá là ứng dụng thiết thực, giúp giải quyết một trong những vấn đề nan giải nhất của các đô thị ở Việt Nam hiện nay, đó là giao thông. Ứng dụng trên mạng xã hội giao thông, ETADY đã được nhiều khán giả bình chọn và trở thành doanh nghiệp khởi nghiệp thắng cuộc

¹Khởi nghiệp cùng Kawai do Câu lạc bộ nhà doanh nghiệp tương lai (Trường Đại học Ngoại thương) tổ chức, dưới sự tài trợ của Quỹ học bổng Kawai và sự bảo trợ của Đại sứ quán Nhật Bản tại Việt Nam. Sau 11 năm tổ chức, “Khởi nghiệp cùng Kawai” đã góp phần không nhỏ trong việc thúc đẩy phong trào khởi nghiệp tại các trường đại học trên cả nước và truyền cảm hứng cho thế hệ trẻ phát huy tiềm năng sáng tạo.

Đại sứ Hoa Kỳ Ted Osius tham dự Diễn đàn khởi nghiệp tại BKHUP.

tại Chương trình LaunchIT 2016². Được phát triển bởi một nhóm sinh viên năm cuối Trường Đại học Bách khoa Hà Nội, ETADY không chỉ cho phép người lái xe thu thập và chia sẻ trạng thái của mình, mà còn cung cấp cho người dùng dịch vụ dẫn đường tránh tắc nghẽn, cảnh báo lỗi vi phạm luật giao thông và kết nối với cộng đồng. Cụ thể, kết nối với ETADY, người dùng sẽ được cung cấp những thông tin hữu ích như các điểm tắc đường, ngập lụt, đường cấm... được đóng góp từ cộng đồng người dùng.

²LaunchIT là chuỗi sự kiện ra mắt sản phẩm mới dành riêng cho các doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, với mong muốn hỗ trợ các doanh nghiệp này giới thiệu sản phẩm rộng rãi hơn, giúp thu nhận phản hồi từ người dùng để dẫn hoàn thiện sản phẩm. Sự kiện này do Innovatube (một vườn ươm khởi nghiệp đặt trụ sở tại Singapore, chuyên cung cấp các giải pháp kinh doanh và kỹ thuật cho các doanh nghiệp khởi nghiệp tại châu Âu) tổ chức.

Nhóm khởi nghiệp Hachi về giải pháp IoT (Internet kết nối vạn vật) trong nông nghiệp: Hachi đưa ra các giải pháp ứng dụng công nghệ IoT trên hệ thống thủy canh thông minh, thông qua chip được gắn vào thiết bị trên dàn thủy canh, kết nối với mạng wifi của gia đình hay trang trại để gửi dữ liệu lên hệ thống. Sau khoảng 1 năm thương mại hóa sản phẩm, Hachi đã xây dựng được gần 10 trang trại trên khắp 3 miền, nhận được nhiều giải thưởng lớn về khởi nghiệp³.

³Dự án nông nghiệp xuất sắc nhất tại Cuộc thi Ý tưởng khởi nghiệp Startup Wheel do Trung tâm Hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp (BSSC) phối hợp với Hội doanh nhân trẻ TP Hồ Chí Minh (YBA) tổ chức; Giải Nhất Cuộc thi Tìm kiếm tài năng khởi nghiệp Techfest 2016 do Bộ Khoa học và Công nghệ tổ chức; Giải Startup triển vọng tại Nhân tài Đất Việt năm 2016 do Tập đoàn Bưu chính viễn thông phối hợp với Bộ Khoa học và Công nghệ tổ chức.

Thay lời kết

Thông qua các dịch vụ, hoạt động của không gian làm việc chung, BKHUP đã tự cân bằng được thu - chi, đang là tâm điểm về không gian làm việc, tổ chức sự kiện, đào tạo, ươm tạo khởi nghiệp trong Trường Đại học Bách khoa Hà Nội. Không gian làm việc chung BKHUP nằm trong hệ sinh thái khởi nghiệp của Trường Đại học Bách khoa Hà Nội, bao gồm: chương trình đổi mới sáng tạo, quỹ đầu tư phát triển, quỹ từ câu lạc bộ cựu sinh viên của trường, câu lạc bộ các nhà tư vấn (mentors), các trung tâm IP service center (dịch vụ về sở hữu trí tuệ; hỗ trợ, tư vấn về sáng chế), Phòng thí nghiệm thực hành BKH FabLap và doanh nghiệp ươm tạo trong trường đại học BKHoldings. Theo xu thế chung hiện nay trên thế giới, thiết nghĩ BKHUP là mô hình cần được nghiên cứu nhân rộng, nhất là đối với các trường đại học khối kỹ thuật.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] DeBare, Ilana (2008), *Shared work spaces a wave of the future*, San Francisco Chronicle, <https://www.sfgate.com/bayarea/article/Shared-work-spaces-a-wave-of-the-future-3294193.php>.

[2] Doanh nhân Sài Gòn online (2015): 13 cột mốc phát triển của mô hình coworking, <https://doanhnhansaigon.vn/ky-nang/13-cot-moc-phat-trien-cua-mo-hinh-coworking-1065152.html>.

[3] Phạm Thị Hồng Vinh (2018), *Đánh giá hoạt động dự án BKHUP Coworking space (BK-Holdings) và đề xuất giải pháp nhân rộng mô hình không gian làm việc chung tại các trường đại học kỹ thuật tại Việt Nam*, Luận văn Thạc sỹ.